

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број: 96/13 и 89/16) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број: 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2017. ГОДИНУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

САДРЖАЈ

1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	4
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	6
5.1 НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	9

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2017. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

На основу нашег прегледа утврђено је сљедеће:

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2017. годину, утврђено је да је Српска радикална странка Републике Српске прекршила одредбе члана 5. став (4) и члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2017. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Српска радикална странка Републике Српске се финансирала из сљедећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	580,78	0,64
7.	Приходи из буџета (3-ф)	67.139,76	74,10
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	67.720,54	74,74
II	Остали приходи и друго¹	22.887,75	25,26
	Извори финансирања (I+II)	90.608,29	100,00

У годишњем финансијском извјештају Српска радикална странка Републике Српске је исказала расходе у износу од 82.942,29 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Српска радикална странка Републике Српске. Скраћени назив: СРС РС.

Српска радикална странка Републике Српске регистрована је код Вишег суда у Бањој Луци рјешењем, број: П-И-2/91 од 14.01.1992. године. Рјешењима Основног суда у Бањој Луци, број: П-И-1/93 од 01.10.1992. године, Рп-7/02 од 08.05.2002. године и Рп-7/02 од 23.12.2002. године уписана је измјена статута и програмске орјентације политичке странке, промјена сједишта странке и промјена лица овлаштеног за заступање и представљање Српске радикалне странке Републике Српске.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Видовданска број 53.

¹ Странка је као остале приходе на обрасцу 3 (извори финансирања) годишњег финансијског извјештаја, исказала средства која су примљена из буџета 15 општина у укупном износу од 22.887,75 КМ.

Лица овлашћена за заступање Српске радикалне странке Републике Српске су: Миланко Михајлица, предсједник странке, Миодраг Деретић, замјеник предсједника странке и Ненад Рајлић, члан.

Лице овлашћено за подношење финансијских извјештаја за 2017. годину је Здравка Шљоковица.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2017. годину, организациону структуру странке чине:

- Сједиште СРС РС Бања Лука,
- Градски одбор Бања Лука,
- 30 општинских одбора.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Српске радикалне странке Републике Српске за 2017. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведеног закона, оцјењује да ли је потребно извршити теренску ревизију да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију извршила је преглед и ревизију финансијских извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске у периоду од 2005. до 2016. године, након чега су издати извјештаји о прегледу, односно извјештаји о ревизији са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере Локалних избора, одржаних у октобру 2016. године, Служба за ревизију је издала Извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом, да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о својим расходима и обавезама и да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2017. годину, утврђено је да Српска радикална странка Републике Српске није испоштовала раније дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Српска радикална странка Републике Српске је прекршила одредбе члана 5. став (4)² Закона о финансирању политичких странака.

Политичка странка није у пословним књигама и финансијском извјештају евидентирала неновчане донације по основу бесплатног кориштења пословног простора, који је користио Општински одбор Српске радикалне странке Републике Српске у Гацку.

Према подацима из Изјаве број: 05-12/18 од 12.11.2018. године, коју је доставила Српска радикална странка Републике Српске, утврђено је да је организациони дио странке користио пословни простор у Гацку, за који није плаћао закупнину, што указује да је поменути простор користио без накнаде.

Српска радикална странка Републике Српске је кориштењем пословног простора без плаћања закупнине остварила неновчану донацију, коју је у складу са чланом 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака била обавезна евидентирати у пословним књигама и пријавити у годишњем финансијском извјештају, који је поднијела Централној изборној комисији БиХ.

б) Српска радикална странка Републике Српске прекршила је одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да Српска радикална странка Републике Српске није, у складу са рачуноводственим прописима и одредбама Закона о финансирању политичких странака, успоставила, потпуне и тачне евиденције о промету новчаних средстава путем трансакцијских рачуна, није успоставила потпуне евиденције о приходима, расходима и обавезама странке, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Финансијски извјештај није попунила у складу са чланом 12. став (4) овог Закона и Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака- у даљњем тексту: Правилник.

(1) Политичка странка је у финансијском извјештају исказала приходе из буџета у износу од 67.139,76 КМ.

Контролом података исказаних у обрасцу 3 финансијског извјештаја странке (извори финансирања) и прилогу уз образац 3, утврђено је да је странка као остале приходе исказала средства која је примила из буџета 15 општина у укупном износу од 22.887,75 КМ, што је супротно одредбама члана 13. и члана 19. Правилника.

То су средства која су странци исплаћена из буџета сљедећих општина: Лакташи у износу од 767,25 КМ, Оштра Лука у износу од 132,00 КМ, Рудо у износу од 1.388,59 КМ, Невесиње у износу од 1.505,71 КМ, Мркоњић Град у износу од 2.710,80 КМ, Фоча у износу од 542,00 КМ, Билећа у износу од 623,70 КМ, Челинац у износу од 224,18 КМ, Гацко у износу од 1.810,00 КМ, Брод у износу од 561,00 КМ, Нови Град у износу од

² Политичке партије дужне су да воде евиденцију о пријему чланарина и добровољних прилога, те да издају потврде о пријему чланарина и добровољних прилога.

1.690,48 KM, Петрово у износу од 300,00 KM, Чајниче у износу од 280,50 KM, Прњавор у износу од 901,04 KM³ и Угљевик у износу од 9.450,50 KM.

На основу расположивих ревизијских доказа утврђено је да је Српска радикална странка Републике Српске остварила приходе из буџета износу од 90.027,51 KM.

- (2) Контролом промета извода трансакционог рачуна број: 5621008000560348 отвореног код НЛБ Развојне банке утврђене су уплате средстава из буџета Општине Рудо у износу од 1.610,59 KM и уплате средстава из буџета Општине Брод у износу од 339,00 KM. Странка је у финансијском извјештају и пословним књигама евидентирала средства примљена из буџета Општине Рудо у износу од 1.388,59 KM и средства из буџета Општине Брод у износу од 561,00 KM. Такође, утврђено је да су средства из буџета Општине Рудо исказана у мањем износу за 222,00 KM, а из буџета Општине Брод у већем износу за 222,00 KM.
- (3) Контролом промета аналитичке картице Комерцијалне банке⁴ и пословних књига утврђено је да није књижен промет по изводу број 11 на коме је евидентирана уплата једне транше из буџета Општине Прњавор у износу од 79,94 KM. Странка није књижила ову уплату у пословним књигама на аналитичком конту трансакционог рачуна Комерцијалне банке, као ни на приходима из буџета Општине Прњавор, односно мање је исказала приходе из буџета Општине Прњавор у финансијском извјештају и пословним књигама за 79,94 KM. Странка је у оквиру осталих прихода пријавила средства примљена из буџета општине Прњавор у износу од 901,04 KM, док су иста остварена у износу од 980,98 KM.
- (4) Подаци о оствареном промету на трансакционом рачуну Комерцијалне банке који су исказани на обрасцу 2 (Преглед промета свих трансакционих рачуна странке) нису потпуни, односно тачни за промет улаза, излаза и стања на дан 31.12.2017. године и не одговарају стварном промету и стању средстава. Прегледом и контролом аналитичке картице Комерцијалне банке, утврђено је да странка није евидентирала промет⁵ ро изводима број 11 и број 84, па самим тиме ни Образац 2 није правилно попуњен у складу са одредбама члана 11. Правилника.
- (5) Прегледом годишњег финансијског извјештаја и додатне документације је утврђено да Српска радикална странка Републике Српске није успоставила потпуне и тачне евиденције о расходима странке, те их није правилно исказала у финансијском извјештају и пословним књигама.

Странка у обрасцу 4.1 годишњег финансијског извјештаја није исказала трошкове закупа пословног простора у власништву Општине Кнежево, док је мање исказала трошкове закупа свог организационог дијела у Билећи, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

- Увидом у акт Општине Кнежево, број: 04-03-5/18 од 04.04.2018. године, утврђено је да је странка користила пословни простор у власништву Општине Кнежево уз мјесечну закупнину од 30,00 KM, што годишње износи 360,00 KM.⁶ Наведене трошкове закупа странка није евидентирала у пословним књигама и није исказала у финансијском

³ Странка није евидентирала у пословним књигама уплату једне транше средстава из буџета Општине Прњавор у износу од 79,94 KM. Наведена уплата утврђена контролом промета извода број 11 Комерцијалне банке. Укупно странка је примила средства буџета од Општине Прњавор у износу од 980,98 KM.

⁴ Конто 241-00 0002 Жиро рачун Комерцијалне банке.

⁵ На изводу бр.11 промет улаза износио 79,94 KM, а на изводу бр. 84 промет излаза износи је 302,00 KM.

⁶ Уговор о закупу, број: 02.1-374-3/16 од 06.06.2016. године.

извјештају, чиме су и укупни расходи странке исказани у мањем износу од остварених за 360,00 КМ.

- Прегледом финансијског извјештаја и увидом у уговор о закупу пословног простора⁷ утврђено је да су трошкови закупа мање исказани у финансијском извјештају у односу на уговорени закуп за ОО СРС РС Билећа за 421,20 КМ. Према подацима из уговора о закупу, цијена закупа пословног простора за један мјесец износи 70,20 КМ, односно за 2017. године укупно 842,40 КМ. Странка је у пословним књигама евидентирала и у финансијском извјештају исказала трошкове закупа само за шест мјесеци 2017. године у износу од 421,20 КМ.

- Такође странка је у пословним књигама и обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) за Општински одбор странке Нови Град исказала трошкове закупа у износу од 497,25 КМ.

Увидом у акт Општине Нови Град број: 01-052-13/18 од 28.03.2018. године утврђено је да Општина Нови Град није Српској радикалној странци Републике Српске додијеливала пословни простор под закуп током 2017. године. Укупни расходи странке у финансијском извјештају и у пословним књигама исказани су у већем износу од остварених за 497,25 КМ. Странка је прекршила оредбе члана 12. став (1) и став (4) Закона, као и одредбе члана 21. и 22. Правилника.

- У изјави Српске радикалне странке Републике Српске број: 05-12/18 од 12.11.2018. године је наведено да је странка, односно општински одбор у Гацку користио пословни простор. Увидом у финансијски извјештај, као и пословне књиге, утврђено је да странка није исказала трошкове закупа за поменути организациони дио странке.

- Увидом у обрасце 4.1 финансијског извјештаја, утврђено је да странка није транспарентно приказала утрошак значајног дијела средстава, иако су иста странци исплаћена из буџета. Странка је исказала трошкове услуга, трошкове непроизводних услуга и остале нематеријалне трошкове у укупном износу од 22.163,54 КМ.

У складу са одредбама члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 21, члана 22. и члана 23. Правилника, странка је била обавезна навести врсту трошкова.

(6) Српска радикална странка Републике Српске није у складу са пореским прописима обрачунала и уплатила порез на доходак и припадајуће доприносе на средства исплаћена физичком лицу на име дневница и путних трошкова, нити је у пословним књигама и финансијском извјештају исказала трошкове и обавезе по овом основу.

Контролом додатне финансијске документације и увидом у пословне књиге, утврђено је да је странка на дан 30.12.2017. године исплатила средства за дневнице и путне трошкове физичком лицу, по основу 13 путних налога у износу од 4.900,00 КМ⁸.

Странка је са трансакцијског рачуна узимала готовину 14 пута током године, у износима од 200,00 до 500,00 КМ⁹, а њихов пренос на благајну евидентирала 30.12.2017. године у два износа, 2.150,00 КМ и 2.750,00 КМ, те истог дана исплатила трошкове службених путовања у износу од 4.900,00 КМ, што указује на чињеницу да

⁷ Уговор о закупу пословног простора број: 01-709/09 закључен 07.07.2009. године између Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука и Општинског одбора СРС РС у Билећи.

⁸ Исплате извршене готовински путем благајне странке.

⁹ Аналитичка картица прелазног рачуна са трансакцијског рачуна код Комерцијалне банке.

благајна није вођена у складу са рачуноводственим прописима и принципима благајничког пословања.

С обзиром да средства исплаћена физичком лицу имају карактер личних примања, странка је имала обавезу да, у складу са пореским прописима, на сва исплаћена средства физичком лицу, обрачуна и уплати порезе и доприносе.

- (7) Српска радикална странка Републике Српске је на обрасцу 5 (обавезе странке) финансијског извјештаја исказала обавезе у укупном износу од 29.305,64 КМ. У оквиру поменутог износа странка је исказала обавезе према „разним добављачима“ у износу од 18.415,70 КМ, иако је била обавезна да наведе сваког добављача појединачно, са датумом настанка обавезе и износом обавезе на дан 31.12.2017. године. Без навођења аналитике повјерилаца странка је прекршила одредбе члана 12. став (4) Закона и одредбе члана 24. Правилника.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској радикалној странци Републике Српске да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да у пословним књигама и финансијском извјештају евидентира неновчане донације,*
- *да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о својим приходима, расходима, обавезама и новчаним токовима,*
- *да поступа у складу са пореским и другим прописима по основу којих проистичу додатни трошкови, односно обавезе политичке странке,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да благајничко пословање успостави у складу са важећим прописима и принципима о поступању са готовином.*

КОМЕНТАР

У остављеном року, Српска радикална странка Републике Српске није се очитовала на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2017. годину.

Ревизор

Невенко Андан

Шеф Службе за ревизију

Мр sc. Хасида Гушић